

# Megoldás

2013.06.28.

(A) A  $v_1, \dots, v_k \in V$  vektorok a  $V$  vektortér egy generátorrendszere, ha  $V$  bármely vektora előáll, mint a  $v_1, \dots, v_k$  vektorok egy lineáris kombinációja

(B) Legyen  $\sum_{n=0}^{\infty} a_n(x-c)^n$  hatványper konvergenciasugara  $\rho > 0$ . Ekkor

$$\frac{1}{\rho} = \limsup \sqrt[n]{|a_n|} = \limsup \left| \frac{a_{n+1}}{a_n} \right|$$

(C) Legyen az  $n$ -változós függvények lokális nélszél-tétele  $P_0$ -ban. Ha  $f$  minden változója ment partialisan deriválható  $P_0$ -ban, akkor minden partialis deriváltja  $P_0$ -ban 0.

(1)

$$\left[ \begin{array}{ccc|c} 1 & 2 & 3 & 4 \\ 2 & -1 & -2 & a^2 \\ -1 & -7 & -11 & a \end{array} \right] \xrightarrow{\substack{\Delta_1 \\ \Delta_2 - 2\Delta_1 \\ \Delta_3 + \Delta_1}} \left[ \begin{array}{ccc|c} 1 & 2 & 3 & 4 \\ 0 & -5 & -8 & a^2 - 8 \\ 0 & -5 & -8 & a + 4 \end{array} \right] \xrightarrow{\substack{\Delta_1 \\ \Delta_3 - \Delta_2}} \left[ \begin{array}{ccc|c} 1 & 2 & 3 & 4 \\ 0 & -5 & -8 & a^2 - 8 \\ 0 & 0 & 0 & a - a^2 + 12 \end{array} \right]$$

Az egyenletrendszernek nincs megoldása, ha  $a - a^2 + 12 \neq 0$ . Tegyük fel, hogy  $a - a^2 + 12 = 0$ . Ekkor  $a^2 - a - 12 = 0 \Rightarrow (a-4)(a+3) = 0 \Rightarrow a=4$  vagy  $a=3$ .  
Ha  $a=4$ , akkor

$$\left[ \begin{array}{ccc|c} 1 & 2 & 3 & 4 \\ 0 & -5 & -8 & 8 \\ 0 & 0 & 0 & 0 \end{array} \right] \xrightarrow{\substack{\Delta_1 + \frac{2}{5}\Delta_2 \\ \Delta_2 \cdot (-1/5)}} \left[ \begin{array}{ccc|c} 1 & 0 & -1/5 & 36/5 \\ 0 & -5 & -8 & 8 \\ 0 & 0 & 0 & 0 \end{array} \right] \Rightarrow \begin{cases} x = \frac{36}{5} + \frac{z}{5} \\ y = -\frac{8}{5} - \frac{8}{5}z \end{cases}, z \in \mathbb{R} \text{ választható}$$

Ha  $a=3$ , akkor

$$\left[ \begin{array}{ccc|c} 1 & 2 & 3 & 4 \\ 0 & -5 & -8 & 1 \\ 0 & 0 & 0 & 0 \end{array} \right] \xrightarrow{\substack{\Delta_1 + \frac{2}{5}\Delta_2 \\ \Delta_2 \cdot (-1/5)}} \left[ \begin{array}{ccc|c} 1 & 0 & -1/5 & 22/5 \\ 0 & -5 & -8 & 1 \\ 0 & 0 & 0 & 0 \end{array} \right] \Rightarrow \begin{cases} x = \frac{22}{5} + \frac{z}{5} \\ y = -\frac{1}{5} - \frac{8}{5}z \end{cases}, z \in \mathbb{R} \text{ választható}$$

(2)

$$\left[ \begin{array}{ccc|ccc} 1 & 3 & -2 & 1 & 0 & 0 \\ 2 & 3 & 0 & 0 & 1 & 0 \\ 0 & 1 & -1 & 0 & 0 & 1 \end{array} \right] \xrightarrow{\substack{\Delta_1 \\ \Delta_2 - 2\Delta_1 \\ \Delta_3 + \Delta_1}} \left[ \begin{array}{ccc|ccc} 1 & 3 & -2 & 1 & 0 & 0 \\ 0 & -3 & 4 & -2 & 1 & 0 \\ 0 & 1 & -1 & 0 & 0 & 1 \end{array} \right] \xrightarrow{\substack{\Delta_1 - 3\Delta_3 \\ \Delta_2 + 3\Delta_3}} \left[ \begin{array}{ccc|ccc} 1 & 0 & 1 & 1 & 0 & -3 \\ 0 & 0 & 1 & -2 & 1 & 3 \\ 0 & 1 & -1 & 0 & 0 & 1 \end{array} \right]$$

$$\xrightarrow{\substack{\Delta_1 - \Delta_2 \\ \Delta_3 + \Delta_2}} \left[ \begin{array}{ccc|ccc} 1 & 0 & 0 & 3 & -1 & -6 \\ 0 & 0 & 1 & -2 & 1 & 3 \\ 0 & 1 & 0 & -2 & 1 & 4 \end{array} \right] \xrightarrow{\substack{\Delta_1 \\ \Delta_3 - \Delta_2}} \left[ \begin{array}{ccc|ccc} 1 & 0 & 0 & 3 & -1 & -6 \\ 0 & 1 & 0 & -2 & 1 & 4 \\ 0 & 0 & 1 & -2 & 1 & 3 \end{array} \right] \Rightarrow B = \begin{bmatrix} 3 & -1 & -6 \\ -2 & 1 & 4 \\ -2 & 1 & 3 \end{bmatrix}$$

③  $y \neq 0$  esetén  $\frac{y'}{y^3} = \frac{x}{\sqrt{1+x^2}} \Rightarrow \int \frac{1}{y^3} dy = \frac{1}{2} \int 2x(1+x^2)^{-1/2} dx \Rightarrow$

$\Rightarrow -\frac{1}{2y^2} = \frac{1}{2} \cdot \frac{(1+x^2)^{1/2}}{\frac{1}{2}} \cdot (-1) \Rightarrow \frac{1}{y^2} = (-2\sqrt{1+x^2}) \Rightarrow y = \frac{\pm 1}{\sqrt{-2\sqrt{1+x^2}}}$

vagy  $y=0$ . Ezek közül, ha  $y(0)=1$ , akkor  $y = \frac{1}{\sqrt{-2\sqrt{1+x^2}}}$  alakú, és belátható, hogy  $1 = \frac{1}{\sqrt{-2\sqrt{1+0}}} \Rightarrow C=3$ , azaz a keresett megoldás

$y_p = \frac{1}{\sqrt{3-2\sqrt{1+x^2}}}$

④ Ez egy allandó együtthatós, másodrendű, lineáris inhomogén differenciálegyenlet. A homogén részre az egyenlet:  $Y'' - 3Y' + 2Y = 0$ . Ennek karakterisztikus egyenlete:  $\lambda^2 - 3\lambda + 2 = 0 \Rightarrow \lambda_1 = 1, \lambda_2 = 2 \Rightarrow Y = C_1 \cdot e^x + C_2 \cdot e^{2x}$ . Az inhomogén rész partikuláris megoldásáért a módszer szerint próbálunk  $y_p = A \sin x + B \cos x$  alakú keresni. Ekkor

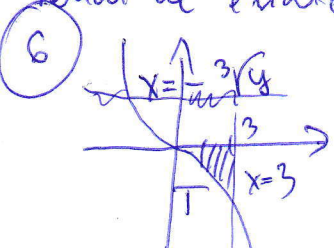
$y_p' = A \cos x - B \sin x, y_p'' = -A \sin x - B \cos x \Rightarrow -A \sin x - B \cos x - 3(A \cos x - B \sin x) + 2(A \sin x + B \cos x) = \sin x \Rightarrow$

$\Rightarrow A + 3B = 1, B - 3A = 0 \Rightarrow B = 3A$  és  $A + 9A = 1 \Rightarrow A = \frac{1}{10}, B = \frac{3}{10} \Rightarrow$

$y_p = \frac{1}{10} \sin x + \frac{3}{10} \cos x \Rightarrow y = C_1 e^x + C_2 e^{2x} + \frac{1}{10} \sin x + \frac{3}{10} \cos x$

⑤  $f'_x(x,y) = \frac{1}{y^2} + e^{x+2y}, f'_y(x,y) = -\frac{2x}{y^3} + 2 \cdot e^{x+2y} \Rightarrow f'_x(2,-1) = 2, f'_y(2,-1) = 6, f(2,-1) = 3$

Tehát az érintőnkt egyenlete:  $z = 3 + 2 \cdot (x-2) + 6 \cdot (y+1) \Rightarrow z = 2x + 6y + 5$ .



az integrálási határokat:  $0 \leq x \leq 3$  Tehát:

$$\iint_T \frac{1}{\sqrt[3]{y} \cdot (x^3+1)} dx dy = \int_0^3 \left( \int_{-x^3}^0 \frac{1}{\sqrt[3]{y} \cdot (x^3+1)} dy \right) dx = \int_0^3 \left( \int_{-x^3}^0 \frac{y^{-1/3}}{x^3+1} dy \right) dx =$$

$$= \int_0^3 \left[ \frac{y^{2/3}}{2/3} \right]_{-x^3}^0 dx = \int_0^3 \frac{3}{2} \cdot \left( -\frac{(-x^3)^{2/3}}{x^3+1} \right) dx = \int_0^3 -\frac{3}{2} \cdot \frac{x^2}{x^3+1} dx = -\frac{1}{2} \int_0^3 \frac{3x^2}{x^3+1} dx =$$

$$= -\frac{1}{2} \left[ \ln|x^3+1| \right]_0^3 = -\frac{1}{2} (\ln 28 - \ln 1) = -\frac{\ln 28}{2}$$

7

$$\sum_{n=0}^{\infty} \frac{2^{n-1}}{n!} \cdot x^n = \frac{1}{2} \cdot \sum_{n=0}^{\infty} \frac{(2x)^n}{n!} = \frac{1}{2} \cdot e^{2x}$$

minden  $x \in \mathbb{R}$  esetén, felhasználva  
az  $e^x$  függvény Maclaurin-sorát. (Ezt a fenti határozás  
konvergenciátanulmányától elvágható  $\mathbb{R}$ -  
(a konvergenciátanulmányt kiegészítve 4 pontot ér)